

Hvornår får vi mindre kalk i vandet i Albertslund

Povl Markussen.

Jeg får jævnligt stillet spørgsmålet om, hvornår vi får mindre kalk i vandet i Albertslund? Det bunder selvfølgelig i, at rigtig mange er trætte af al den kalk og fordi, det nu er blevet muligt at fjerne det - og HOFOR rent faktisk har besluttet, at det skal fjernes. Eller det vil sige, det skal ikke helt væk, for kalk har også sine gode sider. Vi har dog rigtig meget kalk i vandet, og planen er derfor at halvere mængden. Det vil komme til at koste et par kroner ekstra pr. kubikmeter vand, men til gengæld vil der være en større besparelse på afkalkningsmidler og på alt fra el-kedler til vaskemaskiners levetid – for slet ikke at tale om, at vi slipper for mange af de

irriterende kalkstriber i bad og toilet. Inden jeg kommer til, hvornår vi får mindre kalk i vandet, vil jeg dog godt lige komme rundt om, hvorfor det tager så lang tid.

Især tre ting gør sig gældende. Den første handler om vandindvindingstilladelser. HOFOR har 7 store regionale vandværker, hvorfra 1 million mennesker i hovedstadsområdet altovervejende får deres vand. Vandværkerne ligger i forskellige ikke-HOFOR-kommuner både tæt på og længere væk fra København. De kommuner skal ca. hvert 20'ende år give HOFOR en vandindvindingstilladelse. Det betyder, at HOFOR planlægger renoveringer af vandværkerne i forhold til, hvornår kommunerne giver indvindingstilladelserne. Det vil jo være rigtig dumt, at renovere et vandværk til flere hundrede millioner det ene år, for så at miste eller få beskåret indvindingen det næste år. Afkalkningsanlæggene er også store investeringer, og derfor skal de laves sammen med renoveringerne. I de senere år har det ikke været helt let at få tilladelserne fra kommunerne, fordi de selv har store byudviklingsplaner, bl.a. Køge og Roskilde, og derfor vil de ikke bare sende lige så meget vand til Hovedstaden, som de plejer.

Den anden udfordring handler om bevaringsværdige bygninger. De bygninger, der huser HOFORs vandværker, er gamle flotte bygninger. De er, om ikke fredede, så i hvert fald bevaringsværdige. De er kulturarv, og dem har HOFOR naturligvis en forpligtigelse til at passe på og bevare for eftertiden. Mange blev bygget den gang, et vandværk var en hel lille landsby med værkfører og en stribesansatte, som alle boede i embedsboliger på værkerne. I dag bor der ingen mere, og værkerne bliver i stigende grad fuldautomatiske. Det har krævet store ombygninger, og den konstante udvikling i kravene til beskyttelse af drikkevandet kræver hele tiden indbygning af nye beholdere og teknik. Det er i sig selv svært nok, men når der så også skal gøres plads til de nye store afkalkningsanlæg, kan det blive næsten umuligt. Løsningerne på de enkelte vandværker er både forskellige og mere eller mindre radikale. Mest radikal er løsningen på Lejre vandværk, hvor det simpelthen er blevet opgivet at renovere vandværket, for i stedet at bygge et nyt nogle kilometer derfra i Gevinge. På det nye værk tænkes afkalkningen så naturligvis ind fra start.

Den tredje udfordring er forsyningssikkerheden. HOFORs indiskutabelt vigtigste opgave er, at vi alle til hver en tid har rent vand i hannerne. Intet andet er over eller ved siden af forsyningssikkerheden – heller ikke afkalkning. Da forsyningssikkerheden omfatter alle en million mennesker HOFOR leverer til, betyder det, at flere vandværker ikke kan renoveres på en gang. Renovering af et vandværk og etablering af afkalkningsanlæg medfører nemlig, at vandproduktionen over en længere periode bliver drastisk nedsat. Det betyder, at der kun kan tages et værk ud af drift ad gangen, ellers vil alle ikke kunne garanteres rent vand døgnet rundt – især ikke hvis et af de andre store værker løber ind i tekniske problemer i perioden.

Alt i alt gør det, at etableringen af de nye afkalkningsanlæg er en meget kompliceret og ikke mindst en meget langvarig affære. Den kommer til at strække sig over de kommende år, og i den periode vil vi undervejs få vand med varieret hårdhed – også i forhold til hvor man bor i Albertslund. Den sydlige del af byen får noget af sit vand fra værket ved Thorsbro, mens den nordlige del af får noget af vandet fra det omtalte værk ved Lejre og fra Marbjerg. Nå et vandværk lukkes ned for at blive renoveret, må de andre værker træde til. Og afhængig af, om de har fået etableret afkalkning eller ej, vil det påvirke den mængde kalk, der er i det vand, man får ud af vandhanen.

Status lige nu er, at det kun er det lokale vandværk i Brøndby, der har afkalkning. Men arbejdet er i fuld gang med at få de to store regionale værker ved Søndersø og Marbjerg klar i 2022. I Albertslund får vi ikke vand fra Søndersø, kun fra Marbjerg, der pumper vand ind i ledningen fra Lejre. Når de to værker er klar, kommer turen til Regnemark (ved Køge, der også går uden om Albertslund) og Thorsbro og Gevninge (der afløser Lejre). Om alt går vel er Thorsbro og Gevninge klar i 2024, og så ser det rigtig godt ud med afkalkningen af vores vand i Albertslund. Eller det vil sige, der er lige en joker mere. I dag får vi også vand fra vores eget lokale vandværk i Vridsløselille. Det er der ikke planer om at lave afkalkning på. Tværtimod bliver det formentlig nedlagt, og det vand vi så pumper op i Albertslund, vil blive ført til et af de store regionale vandværker og behandlet der. Men det betyder, at så længe vi pumper vand fra Vridsløse direkte ud i vores haner, så vil store dele af Albertslund stadig have en relativ stor mængde kalk i vandet - og hvornår Vridsløselille bliver nedlagt, det er endnu for tidligt at sige.

Poul Markussen.